

Adolf Marian Gałacki

1902-1953

Absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1925 r., żołnierz Armii gen. Hallera, wojny polsko-bolszewickiej, wywiadu morskiego Armii Krajowej, cichociemny, powstaniec warszawski, ps. „Maszop”, „Marek”, „Bujda”, czterokrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych.

Urodził się 29 kwietnia 1902 r. w Delatynie w Galicji (obecnie Ukraina), był synem Michała i Matyldy z domu Parfiné. Po ukończeniu szkoły powszechnej w rodzinnej miejscowości wstąpił do Szkoły Kadetów w Wiedniu. Jako 16-latek, od 1918 r., był w Polskiej Organizacji Wojskowej w Kołomyi. W wojnie polsko-bolszewickiej walczył w szeregach 19. Pułku Piechoty 19. Dywizji gen. Lucjana Żeligowskiego, następnie Armii gen. Hallera, w 1919 r. został ranny w walce z Ukraińcami¹.

W 1921 r. zdał egzamin dojrzałości w Śniatyniu i w następnym roku podjął naukę na Wydziale Nawigacyjnym Szkoły Morskiej w Tczewie. Programowe praktyki szkolne odbywał na żaglowcu „Lwów” – uczestniczył w rejsie do Brazylii.

Po ukończeniu Szkoły i wojskowego przeszkolenia został najpierw oficerem pokładowym w Polskiej Marynarce Handlowej, a od 1927 r. – urzędnikiem Państwowego Działu Akcyz i Monopolu w Brzeżanach, Brodach, Lidzie. W 1931 r. ukończył kurs dowódców

Na „Lwowie” w Brazylii 14 września 1923 r. Statek wizytuje poseł RP Czesław Pruszyński z małżonką. Od lewej: II of. Józef Borkowski, inż. Stefan Ancuta, dyrektor Antoni Garnuszewski, od prawej: pierwszy – of. nawigacyjny i kierownik nauk Mamert Stankiewicz, trzeci – komendant Tadeusz Ziółkowski. W górnym rzędzie od lewej uczniowie: Zenon Słomkowski, Andrzej Cieniela, Adolf Gałacki...

¹ <http://elitadywersji.org/adolf-galacki-cichociemny/>

plutonów w Centralnej Szkole Strzeleckiej w Toruniu, w 1933 r. – kurs dowódców kompanii w Centrum Wyszkożenia Rezerwy w Zambrowie. Awansowany został na stopień porucznika ze starszeństwem od 1 stycznia 1933 r. W 1939 r. był naczelnikiem Państwowego Działu Akcyjnego w Chojnicach.

Zmobilizowany 29 sierpnia 1939 r., przydzielony został do 77. Pułku Piechoty 19. Dywizji Piechoty w Lidzie, następnie jako adiutant 1. Batalionu 206. Pułku Piechoty 33. Dywizji Piechoty. Od 12 września uczestniczył w walkach w obronie Lwowa. Dwukrotnie ranny, 21 września ewakuowany był wraz ze Szpitalem Wojskowym na Węgry.

Stamtąd przedostał się do Francji i 5 listopada wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie pod dowództwem francuskim, przydzielony do 2. Pułku Piechoty 1. Dywizji Grenadierów Wielkopolskich, następnie, jako oficer łączności, do 2. Batalionu Samodzielnej Brygady Strzelców Podhalańskich. Uczestniczył w walkach pod Ankenes oraz w bitwie o Narwik. Za udział w walkach odznaczony został Krzyżem Walecznych.

Po upadku Francji ewakuowany do Wielkiej Brytanii, 23 czerwca 1940 r. został przyjęty do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie pod dowództwem brytyjskim. Przydzielony do 1. Batalionu Strzelców Podhalańskich 1. Brygady Strzelców, zgłosił się do służby w kraju. Został przeszkolony m.in. na Oficerskim Kursie Doskonalącym Administracji Wojskowej (był to kryptonim polskiej szkoły wywiadu, zwanej przez cichociemnych „kursem gotowania na gazie”).

Po przeszkoleniu zaprzysiężony został na rotę ZWZ-AK 5 listopada 1943 r. w Chicheley, następnie przydzielony do Oddziału VI Sztabu Naczelnego Wodza i przeniesiony do Głównej Bazy Przerzutowej w Brindisi we Włoszech. Awansował do stopnia kapitana 14 kwietnia 1944 r.

Zrzucony został do okupowanej Polski w nocy z 12 na 13 kwietnia 1944 r. Start był z lotniska Campo Casale nieopodal Brindisi, zrzut na placówkę „Wieszak” w okolicach miejscowości Zalesie, 14 km od Mińska Mazowieckiego. Cztery skoczki przywieźli m.in. 456 tys. dolarów na potrzeby AK². Po aklimatyzacji do realiów okupacyjnych w Warszawie przydzielony został do Oddziału II (wywiad) Komendy Głównej AK jako oficer ekspozytury „Lombard”. W kwietniu 1944 r. awansowany do stopnia kapitana marynarki, odznaczony był czterokrotnie Krzyżem Walecznych³.

W Powstaniu Warszawskim początkowo walczył w oddziale por. Zarzyckiego, ps. „Płomień”, w Śródmieściu, następnie jako oficer do zleceń szefa ekspozytury „Lombard” kpt. Edwarda Jettera, ps. „Prezes”. Po kapitulacji Powstania przebywał w niewoli niemieckiej, m.in. w oflagu Gross-Born.

W 1945 r. powrócił do Polski i zamieszkał w Gdyni. Działal w konspiracji antykomunistycznej w Delegaturze Sił Zbrojnych na Kraj oraz organizacji WiN.

Unikając aresztowania, w styczniu 1950 r. zszedł w USA ze statku „Sobieski”⁴ i tam pozostał. „Ożenił się z cudzoziemką, zamieszkał w St. Petersburg na Florydzie, ale nie znalazł ani szczęścia, ani zrozumienia. Kochał gorąco Polskę i bolał ciągle z powodu tak tragicznego zakończenia wojny w naszym kraju, wpadł w ciężką depresję i na początku lipca 1953 r. popełnił samobójstwo, otrują się nad brzegiem morza, patrząc ostatnim spojrzeniem w stronę ukochanej Ojczyzny. Ciało spalono, a prochy rzucono do morza, bo takie było jego życzenie, ażeby prądy morskie zaniósł kiedyś część jego istnienia do wolnej Polski, bez której żyć nie mógł”⁵ – napisał w „Okólniku” szkolny kolega kpt. Stefan Ciundziewicki (abs. WN z 1923 r.).

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Sala Tradycji Jednostki Wojskowej GROM; „Okólnik” 1953, nr 68 i 69; Daniel Duda, *Ludzie morza*, cz. VI, Puck 2019; Daniel Duda, *Ludzie morza*, cz. IV, Puck 2019; Krzysztof A. Tochman, *Słownik biograficzny cichociemnych*, t. 3, Rzeszów 2002; Jędrzej Tucholski, *Cichociemni*, Warszawa 1985; <http://elitadywersji.org/adolf-galacki-cichociemny/>

2 Jędrzej Tucholski, *Cichociemni*, Warszawa 1985, s. 164.

3 Daniel Duda, *Ludzie morza*, cz. IV, Puck 2019, s. 8.

4 Informacja UB, że „zdezerterował” ze statku „Sobieski” w styczniu 1950 r. pojawia się w teczkach IPN BU 00231/197, t. 5, IPN BU 00231/201, t. 6.

5 „Okólnik” 1953, nr 68, s. 19.